

De juiste klik

Een agenda om een veilige en stabiele internetomgeving te creëren voor elk kind

Mede gefinancierd door de Europese Unie

Inhoud

1	Voorwoord	3
2	Samenvatting	5
3	Kinderen, jongeren het internet: een overzicht	6
3.1	Een positieve kracht in de wereld.....	6
3.2	De juiste balans vinden.....	6
3.3	Virtuele en echte werelden komen dichterbij elkaar.....	7
3.4	Een interactieve en meeslepende wereld	7
3.5	Digitale kloof?	7
3.6	De rol van overheden en internationale instanties	8
3.7	Een gezamenlijke aanpak is essentieel	9
4	Kinderen zijn kwetsbaar	10
4.1	Inhoud.....	10
4.2	Contact	10
4.3	Gedrag.....	10
4.4	Commercie.....	11
4.5	Verslaving	11
4.6	Samenleving	11
5	Belangrijke aanbevelingen	12
5.1	Steun de concept-richtlijn voor een nieuwe richtlijn.....	12
5.2	Het recht op deelneming voor ieder kind garanderen.....	12
5.3	De noodzaak om een alomvattend beleid op te stellen	12
5.4	Voorstrekkersrol internationale organisaties aanmoedigen	13
5.5	De verspreiding van afbeeldingen van kindermisbruik bestrijden.....	13
5.6	Professionals en behandelingsprogramma's ondersteunen	14
5.7	Creëren van nieuwe normen voor reclame, e-commerce en privacyregulering en databeveiliging.....	15
6.8	Betrokkenheid van mobiele internetproviders en locatiediensten.....	16
6.9	Navigeren door een interactieve en meeslepende wereld	16
6.10	Sociale netwerksites veiliger maken.....	17
6.11	Wettelijke barrières verwijderen	17
6.12	NGO's ondersteunen bij beleidsvormingsprocessen	17

1 Voorwoord

Het internet is een wereldwijd netwerk. Een grensoverschrijdende aanpak is dan ook vereist om de uitdagingen wat betreft de veiligheid van kinderen aan te gaan. Hier is een belangrijke taak weggelegd voor de Europese Unie.

De Europese niet-gouvernementele Alliantie voor Internetveiligheid voor Kinderen, eNACSO, is een netwerk dat zich heeft toegeleid op het veiliger maken van de digitale wereld voor kinderen en jongeren. Onze leden komen uit de Europese Unie en zijn toonaangevende niet-gouvernementele organisaties (NGO's) voor kinderrechten. eNACSO stimuleert en steunt acties op nationaal, Europees en internationaal niveau. Ons werk is gebaseerd op het VN Verdrag inzake de Rechten van het Kind¹ uit 1989 en het Facultatief Protocol over de handel in kinderen, kinderprostitutie en kinderpornografie².

De juiste klik bevat aanbevelingen van eNACSO voor het creëren van een veiligere internetomgeving voor kinderen en jongeren gericht aan de EU, de industrie, internationale organisaties en andere belanghebbenden.

eNACSO dankt John Carr voor zijn tijd en toewijding aan het opstellen van dit document.

Dieter Carstensen

Voorzitter, eNACSO

Het project wordt mede gefinancierd door de Europese Unie, via het Veiliger Internet plus programma ec.europa.eu/saferinternet

¹ www.unhchr.ch/html/menu3/b/k2crc.htm

² In dit gehele document wordt de term “afbeeldingen van kindermisbruik” in plaats van “kinderpornografie” gebruikt omdat dit de aard van de inhoud beter weergeeft.

Wat we allemaal kunnen doen om ervoor te zorgen dat kinderen veilig zijn op het internet

- Kinderen in staat stellen om sterke en betrokken digitale burgers te worden.
- De toename van online kindermisbruik en het aantal afbeeldingen van kindermisbruik bestrijden.
- Sociale netwerksites voor ieder kind veiliger maken.
- Kinderen beschermen tegen online commerciële uitbuiting en privacyschendingen
- Niet-gouvernementele organisaties steunen en financieren om een stem te kunnen hebben bij beleidsbesluiten over internetveiligheid.

2 Samenvatting

De grootste waarde van het internet ligt in het vermogen om te voorzien in een platform voor leren, creativiteit, sociale contacten en games. Wereldwijd trekt dit honderden miljoenen kinderen en jongeren aan.

We moeten kinderen en jongeren helpen bij het ontwikkelen van een digitaal burgerschap, van verantwoordelijkheidsgevoel. We moeten ze behandelen als actieve deelnemers, niet alleen als mogelijke slachtoffers. Ook moeten we ze de kans geven om gebruik te maken van de nieuwe hulpmiddelen die door nieuwe technologieën beschikbaar zijn gekomen en waarmee ze hun gedachten kunnen weergeven en hun rechten kunnen claimen.

Het internet heeft echter ook een aantal ongewenste gevolgen met zich mee gebracht. Er bestaat een risico tot nieuwe vormen van pesten en nieuwe vormen van seksuele uitbuiting van kinderen en jongeren. Het aantal in omloop zijnde afbeeldingen van kindermisbruik is aanzienlijk toegenomen. Interpol, CEOP³ en andere politiediensten zijn momenteel in het bezit van bijna 1 miljoen unieke afbeeldingen van kindermisbruik.

EU-lidstaten hebben de plicht om te voorzien in de veiligheid en welzijn van alle kinderen en jongeren die onder hun jurisdictie vallen, maar om dit effectief te kunnen uitvoeren, moeten ze met anderen samenwerken. Het is een gedeelde verantwoordelijkheid.

Met de recente publicatie van het *voorstel voor een EU richtlijn over het bestrijden van seksueel misbruik, seksuele uitbuiting van kinderen en kinderpornografie* door het Europees Parlement en de Europese Raad is een grote stap vooruit genomen door de EU. Dit voorstel moet in de gehele EU de grootst mogelijke steun krijgen.

Maar we kunnen met zijn allen meer bereiken. Kinderen en jongeren, ouders, leerkrachten, politie en justitie en hi-tech bedrijven spelen allemaal een belangrijke rol. We moeten leren van de ervaring van anderen als we echt vooruitgang willen boeken.

³ Het Britse CEOP (Child Exploitation and Online Protection) Centrum

3 Kinderen, jongeren en het internet: een overzicht

Het internet⁴ is in de hedendaagse wereld onmisbaar geworden. eNACSO is overtuigd van de mogelijkheden die internet biedt om kinderen en jongeren op veel manieren te verrijken en mondiger te maken. Om deze reden propageert eNACSO een veilige en gelijke toegang tot de voordelen van het internet voor alle kinderen en jongeren, overal ter wereld.

Deze benadering betekent dat we ook moeten erkennen dat kinderen en jongeren op het internet en de eraan gekoppelde digitale communicatietechnologieën, ervaringen op kunnen doen die zowel verontrustend als schadelijk voor ze kunnen zijn.

3.1 Een positieve kracht in de wereld

Het is belangrijk om met kinderen en jongeren op een positieve manier te praten over internet en de nieuwe technologieën. Tegelijkertijd moeten we ons richten op het mondiger maken van kinderen en jongeren, ze helpen bij het creëren van een realistisch begrip van de gevaren van het internet, en ze leren hiermee om te gaan.

3.2 De juiste balans vinden

Ouders en leerkrachten moeten realistisch zijn over de gevaren, maar ze ook weer niet overdrijven, en zo kinderen en jongeren misschien ontmoedigen om gebruik te maken van de nieuwe media. Dat zou een groot verlies betekenen voor de kinderen en jongeren als persoon, maar ook voor de gehele samenleving.

⁴ Er zijn veel manieren waarop toegang tot het internet mogelijk is, bijv. via laptop, desktop, hand- of notebook computers, via mobiele telefoons, gameconsoles, persoonlijke digitale assistenten en tv. Al deze mechanismen zijn relevant, in plaats van dat we deze lijst in het gehele document blijven herhalen.

3.3 Virtuele en echte werelden komen dichterbij elkaar

Voor de huidige generatie kinderen en jongeren is internet een geïntegreerd onderdeel van hun leven. Het soort risico dat ze online nemen is niet meer los te zien van hun gedrag in de werkelijkheid offline.

Het is niet langer mogelijk om een duidelijke scheidslijn te trekken tussen zogenaamde “internetproblemen” en problemen in de “echte wereld”.

3.4 Een interactieve en meeslepende wereld

Moderne interactieve technologieën, vooral games, kunnen ongelooflijk meeslepend zijn, en virtuele omgevingen hebben, waarin men volledig op kan gaan. Ze kunnen bijdragen aan de ontwikkeling van veel vaardigheden voor probleemoplossend denken, maar ze hebben ook geleid tot een scala aan problemen of zorgen, vooral wat betreft de zogenaamde “verslaving”. Dit kan een obstakel vormen voor de ontwikkeling van sociale vaardigheden, of voor het ontwikkelen van een gezonde levensstijl door middel van sportieve activiteiten.

3.5 Digitale kloof?

In het Verdrag inzake de Rechten van het Kind (Artikel 12) staat vermeld: “Staten moeten garanderen dat een kind dat in staat is om zijn of haar eigen mening te vormen, het recht heeft om deze mening vrij te uiten over alle zaken die het kind aangaan, waarbij de zwaarte van de mening wordt afgewogen tegen de leeftijd en de ontwikkeling van het kind.”

Het internet kan voor veel gebruikers, vooral jongere gebruikers, een enorm verrijkende omgeving zijn, maar het kan ook bijdragen aan de verdieping van een reeds bestaande kloof in de samenleving, of zelfs verantwoordelijk zijn voor het creëren van nieuwe verschillen. Een kloof die niet alleen zijn oorsprong vindt in het wel of niet in bezit zijn van de fysieke middelen om toegang tot het internet te hebben, maar ook beïnvloed wordt door verschillende andere factoren.

Het internet kan bestaande persoonlijke kwetsbaarheden van, vooral, kinderen en jongeren vergroten en zelfs versterken, wat dan nog komt bij de tegenslagen die ze in de echte wereld tegen zouden kunnen tegenkomen.

Uit het onderzoek van Professor Sonia Livingstone naar de online-activiteiten van kinderen en jongeren blijkt⁵ dat individuele kennis en zelfvertrouwen als het gaat om het gebruik van internet, beslissend zal zijn bij het bepalen of en in welke mate personen er voordeel uit halen. Beleid om de digitale kloof te verkleinen moet niet alleen gericht zijn op het verbeteren van de toegang, maar ook op het vergroten van kennis en zelfvertrouwen omtrent media en internet bij de gebruikers.

De IT sector wordt gekenmerkt door voortdurende en snel opeenvolgende innovaties. Het beleid moet deze ontwikkelingen op de voet volgen; een beleid van continue aanpassing, gericht op facilitaire en financiële ondersteuning dat ten doel heeft kinderen en jongeren deel te kunnen laten nemen aan de wereld van internet. Regels ter beveiliging en bescherming moeten toegespitst zijn op kinderen, waarbij gezorgd moet worden voor passende en proportionele veiligheid en beschermende maatregelen.

3.6 De rol van overheden en internationale instanties

Natuurlijk ligt de hoofdverantwoordelijkheid om alle kinderen en jongeren in hun jurisdictie te beschermen bij nationale overheden. Het internet is echter een wereldwijd medium. Hierdoor is er een bepaalde verantwoordelijkheid om leiding te geven aan acties op nationaal en international niveau bij internationale instanties. De EU⁶ neemt op dit gebied een pioniersrol in. De jaarlijkse “Veiliger Internetdag” van de EU, gecoördineerd door INSAFE, is eigenlijk een mondiaal evenement, en biedt een waardevolle blik op activiteiten betreffende educatie en voorlichting in elke grote taal op alle vijf de continenten. Daarnaast zien we met de publicatie van het voorstel van de *EU Richtlijn over het bestrijden van seksueel misbruik, seksuele uitbuiting van kinderen en kinderpornografie* de start van EU wetgeving ter beveiliging van kinderen op internationaal niveau.

De ITU⁷ (Internationale Unie voor Telecommunicatie) leidt nu tevens een erg belangrijk initiatief dat wereldwijd aan kracht wint. Internationale instanties zijn het beste in staat om landen te helpen, die pas net de uitdagingen van internetveiligheid voor kinderen zijn aangegaan. We kunnen allemaal leren van de ervaring van anderen.

⁵ Drawing conclusions from new media research: reflections and puzzles regarding children’s experience of the internet, LSE, 2006

⁶ <http://tiny.cc/eusip19>

⁷ <http://tiny.cc/itucop>

3.7 Een gezamenlijke aanpak is essentieel

Geen enkele instantie of belanghebbende, publiek of privaat, geen bedrijf of andere organisatie heeft een monopolie op de kennis of expertise wat betreft internetveiligheid. Het voorzien in een veilige internetomgeving voor kinderen en jongeren is een gedeelde verantwoordelijkheid.

Kinderen en jongeren moeten leren op een veilige manier met de nieuwe media om te gaan. Ouders, voogden en leerkrachten hebben voorlichting nodig over hoe kinderen de nieuwe technologieën gebruiken zodat zij, op hun beurt, kinderen en jongeren kunnen helpen er het meeste uit te halen, zonder dat hun veiligheid in gevaar komt.

Scholen spelen hierbij een centrale rol, net zoals niet-gouvernementele organisaties, maar die zullen ondersteuning nodig hebben bij het ontwikkelen van hun vermogen om bij te dragen. Samenwerking met politie en justitie is belangrijk om te garanderen dat het juiste voorlichtingsmateriaal ontwikkeld en correct geïntegreerd wordt in algemene maatregelen op het terrein van educatie en voorlichting.

De industrie bevindt zich in een positie waarin ze zelfs op tweeërlei manier kan bijdragen aan een veilige digitale wereld voor kinderen. Enerzijds door te helpen bij de productie en promotie van effectief voorlichtingsmateriaal voor educatie en voorlichting, wat hun eigen klanten en markten ook zal aanspreken. Anderzijds door het ontwikkelen en bevorderen van meer en betere technische oplossingen die de veiligheid online ondersteunen en versterken.

4 Kinderen zijn kwetsbaar

Net zoals bij organisaties voor kinderrechten en kinderbescherming is het principe dat kinderen en jongeren kwetsbaarder zijn de kern van onze visie en ons werk wat betreft internetveiligheid. Het is tevens ingebed in het beleid en de wetgeving op het terrein van kinderbescherming en kindervelzijn van veel verschillende landen in alle delen van de wereld.

Met betrekking tot het internet zijn er een aantal zaken ten aanzien van de kwetsbaarheid van kinderen en jongeren die voortdurend van belang zijn. Deze kunnen als volgt samengevat worden:

4.1 Inhoud

1. De mogelijkheid op internet om kinderen en jongeren bloot te stellen aan legaal, maar voor hun leeftijd ongeschikt materiaal bijvoorbeeld pornografie met volwassenen of zeer gewelddadige afbeeldingen.
2. De mogelijkheid op internet om kinderen bloot te stellen aan verschillende soorten illegale inhoud, bijv. afbeeldingen van kindermisbruik.

4.2 Contact

3. De mogelijkheid op internet om kinderen en jongeren bloot te stellen aan pesterijen en/of seksuele verzoeken van volwassenen of andere minderjarigen.
4. De mogelijkheid op internet om kinderen en jongeren bloot te stellen aan schadelijke online gemeenschappen, zoals sites die anorexia, zelfverminking, zelfmoord, geweld, haat en politiek extremisme aanmoedigen.

4.3 Gedrag

5. De mogelijkheid op internet om risicovolle seksuele interacties tussen kinderen en jongeren aan te moedigen, inclusief ze aanmoedigen om foto's van zichzelf en anderen te nemen en te plaatsen ("sexting") wat, afgezien van schadelijk, ook illegaal kan zijn.

6. De mogelijkheid op internet om kinderen de faciliteiten te bieden en/of ze aan te moedigen om in het openbaar informatie over zichzelf vrij te geven, of afbeeldingen of video's of teksten te plaatsen waarmee ze hun persoonlijke veiligheid of toekomstige carrièremogelijkheden in gevaar brengen.
7. De mogelijkheid op internet om kinderen en jongen mensen bloot te stellen aan pesterijen kan tevens een omgeving creëren, waarin kinderen en jongeren aangemoedigd worden elkaar te pesten.

4.4 Commercïe

8. De mogelijkheid op internet om kinderen toegang te geven tot goederen en diensten die niet geschikt zijn voor hun leeftijd.
9. De mogelijkheid op internet om kinderen en jongeren bloot te stellen aan oplichting, diefstal van identiteit, fraude en soortgelijke bedreigingen die economisch van aard zijn.
10. De mogelijkheid op internet om de persoonlijke veiligheid van een kind of jongere in gevaar te brengen via ontoereikende, onduidelijke of niet af te dwingen gegevensbeveiliging of privacy wetgeving.

4.5 Verslaving

11. De mogelijkheid op internet om toegang krijgen tot games die online gespeeld worden, om alternatieve omgevingen te creëren waar vormen van obsessief gedrag of excessief gebruik aangemoedigd lijken te worden, wat schadelijke gevolgen kan hebben voor de gezondheid of sociale vaardigheden, of beiden.

4.6 Samenleving

12. Op macro niveau kan een digitale kloof tussen landen of regio's bestaande wereldwijde patronen van achterstand verdiepen of verbreden.

5. Belangrijke aanbevelingen

5.1 Steun het voorstel voor een nieuwe richtlijn

Het voorstel van het Europees Parlement en de Europese Raad voor een *EU Richtlijn over het bestrijden van seksueel misbruik, seksuele uitbuiting van kinderen en kinderpornografie*, is een grote stap vooruit door de EU. Het concept moet in de gehele EU maximale steun krijgen.

5.2 Het recht op deelneming aan de digitale wereld voor ieder kind garanderen

1. Overheden moeten discussies aanmoedigen over publieke voorlichting en campagnes voor het bevorderen van een positief cultureel klimaat met betrekking tot het participeren van kinderen en jongeren in alle zaken die betrekking hebben op hun leven.
2. Regeringen moeten de deelname van jongeren aan de digitale wereld politiek en financieel beter ondersteunen om zo de digitale geletterdheid te verbeteren, de digitale kloof in samenlevingen te verkleinen en te zorgen voor een veiligere ICT-omgeving. Hiervoor moet het gebruik van de nieuwe media een integraal onderdeel gaan vormen van formele en informele educatie.
3. Het is belangrijk om meer aandacht te vragen voor Artikel 12 van het Verdrag inzake de Rechten van het Kind. Ook zouden trainingsmodules ontwikkeld moeten worden, die de toepassing daarvan in de praktijk demonstreren. Doelgroep van deze modules zijn alle professionals die werken met en voor kinderen en jongeren, inclusief personeel van niet-gouvernementele organisaties, vertegenwoordigers uit de ICT, advocaten, rechters, politie, sociaal werkers, psychologen, zorgverleners, leerkrachten op alle niveaus van het onderwijssysteem, doktoren, verplegers en alle andere professionals in de gezondheidszorg.

5.3 De noodzaak om een alomvattend beleid te ontwikkelen

1. Overheden moeten een beleid ontwikkelen dat alle aspecten omvat ter bevordering van de veiligheid van kinderen in de digitale wereld. Bij het ontwikkelen van dit soort beleid is het belangrijk om gebruik te maken van de expertise en kennis van alle belanghebbenden. Op EU niveau moet er een strategie voor kinderrechten ontwikkeld worden die de behoeften en rechten van kinderen en jongeren in een online omgeving weerspiegelen.
2. Het is vooral belangrijk om programma's voor educatie en voorlichting te maken, die zich direct richten op kinderen en jongeren. Politie en Justitie dienen juiste manieren te vinden om hun boodschap in deze programma's te integreren.

3. Er moet worden gekeken hoe we ouders en leerkrachten kunnen ondersteunen om grip te krijgen op de nieuwe media en hoe jongeren ermee omgaan, zodat zij op hun beurt hulp, advies of ondersteuning kunnen verstrekken.
4. Hi-tech bedrijven hebben een speciale positie. Ze kunnen helpen bij het ontwikkelen en bevorderen van effectieve educatieve hulpmiddelen en ze ontwikkelen materialen om te gebruiken in hun eigen afzetmarkt.
5. Hi-tech bedrijven spelen tevens een unieke rol wat betreft het ontwikkelen van technische oplossingen die kunnen bijdragen van de veiligheid van het kind op internet.

5.4 Voortrekkersrol internationale organisaties aanmoedigen

1. Het mondiale karakter van het internet legt een bepaalde verantwoordelijkheid bij internationale organisaties om leiding te geven aan acties op nationaal en internationaal niveau. Grensoverschrijdende en regionaal initiatieven, zoals Bescherming van het Kind Online van ITU en het Veiliger Internet Programma van de EU zijn van essentieel belang om een veilige digitale wereld voor kinderen als thema op de internationale agenda te houden. Internationale organisaties zijn waarschijnlijk het beste in staat om landen te helpen, die net beginnen om de uitdagingen van internetveiligheid voor kinderen aan te pakken.

5.5 De verspreiding van afbeeldingen van kindermisbruik en online kindermisbruik bestrijden

1. Wetgeving die opgesteld is voor de komst van internet, zal waarschijnlijk aangepast moeten worden om ervoor te zorgen dat ze geen barrières opwerpen voor het afdoende beschermen van kinderen online. Moderne wetgeving moet erkennen dat seksuele overtredingen tegen kinderen en jongeren plaats kunnen vinden in virtuele werelden, zoals het internet. Het is urgent dat de wetgeving en beleidsprocedures voor het verzamelen van bewijs van online overtredingen tegen kinderen veel beter op elkaar afgestemd worden. De Commissie moet hiervoor een voorstel voor Europese richtlijnen opstellen.
2. Meldpunten die rapporten ontvangen over de locatie van afbeeldingen van kindermisbruik op het internet zijn erg belangrijk. Elk land moet een meldpunt voor alle taalgroepen in de jurisdictie hebben. De kwaliteit van de meldpunten moet voldoen aan de in INHOPE⁸ overeengekomen normen.

⁸ <https://www.inhope.org/>

3. Wereldwijd moeten internationale en intergouvernementele organisaties, en nationale overheden gezamenlijk werken aan het tot stand brengen van een enkele lijst met alle bekende adressen met afbeeldingen, van kindermisbruik (of een lijst die zo uitgebreid mogelijk is, gebruik makend van alle nationale lijsten in landen die momenteel niet gehinderd worden door lokale juridische belemmeringen) voor het bevorderen van een efficiëntere verwijdering, een efficiënter onderzoek naar, of het blokkeren van kindermisbruik materiaal. Deze lijst, die afdoende beveiligd moet worden tijdens de ingebruikneming, moet beschikbaar gesteld worden aan relevante online serviceproviders, bedrijven in filtering en anderen belanghebbenden.
4. Overheden, politie en justitie en de industrie moeten gesprekken beginnen over hoe ze het gebruik van peer-to-peer software voor de distributie van afbeeldingen van kindermisbruik kunnen bestrijden en hoe ze het verschijnen van andere soorten gesloten groepen of gemeenschappen met hetzelfde doel kunnen bestrijden.
5. De hi-tech industrie moet manieren zoeken om misbruik tegen te gaan van encryptiesoftware en andere technologieën die het uitwisselen van afbeeldingen van kindermisbruik mogelijk maken.
6. Overheden moeten garanderen dat adequate hulpmiddelen en technische instrumenten beschikbaar zijn voor instanties die belast zijn met het onderzoek naar afbeeldingen van kindermisbruik. Ze moeten tevens de totstandkoming van een internationale onderzoekseenheid bevorderen, welke de specifieke opdracht zal hebben om zich te richten op criminele netwerken die achter een groot gedeelte van de handel in afbeeldingen van kindermisbruik zitten.
7. Overheden moeten, gebruik makend van de technische research die momenteel gefinancierd wordt door het Veiliger Internet Programma van de EU en anderen, meer hulpmiddelen beschikbaar stellen aan politie en justitie zodat deze meer van de kinderen die getoond worden in afbeeldingen van kindermisbruik kunnen opsporen en redden.
8. Gesprekken aangaan met de ICANN (organisatie die zich o.a. bezighoudt met het toewijzen van nieuwe top-level domeinnamen. Zij moeten er voor zorgen dat instanties voor domeinregistratie zich beter gaan houden aan de regelgeving zodat onder hun auspiciën geen afbeeldingen van kindermisbruik meer gepubliceerd kunnen worden. ICANN moet tevens gevraagd worden om iets te ondernemen zodat nationale of andere registers geen domeinnamen ter registratie accepteren die de beschikbaarheid van afbeeldingen van kindermisbruik adverteren of bevorderen.

5.6 Professionals en behandelingsprogramma's ondersteunen

1. De instanties die verantwoordelijk zijn voor de accreditatie van politie, medewerkers in de gezondheidszorg, maatschappelijk werkers, jeugdwerkers, leerkrachten en reclassering medewerkers, personeel van

gevangenissen en anderen die professioneel met kinderen en jongeren werken, moeten garanderen dat in hun professionele kwalificaties en hun professionele ontwikkelingsprogramma's voldoende aandacht wordt besteed aan het belang van het herkennen van de signalen van online misbruik bij slachtoffers en aan bekendheid met de verschillende soorten misbruik waar de ouders zich mee bezighouden.

2. Overheden moeten garanderen dat geschikte hulpmiddelen ontwikkeld worden voor de therapeutische behoeften van seksueel misbruikte kinderen, ook in geval afbeeldingen van dat misbruik op het internet zijn geplaatst.
3. Juiste beoordelings- en behandelingsprogramma's moeten beschikbaar zijn voor kinderen die online ongepast of agressief seksueel gedrag vertonen.
4. De relevante instanties moeten garanderen dat er voldoende behandelingsprogramma's beschikbaar zijn voor personen die overtredingen begaan op internet.

5.7 Creëren van nieuwe normen voor reclame, e-commerce, privacyregulering databeveiliging

1. Er moet beleid ontwikkeld worden waarin kinderen en jongeren beschermd worden tegen de blootstelling aan voor hun leeftijd ongepaste commerciële activiteiten.
2. Instanties belast met informatiebeveiliging en de bescherming van privacy, moeten duidelijke richtlijnen verstrekken over de rechten en verantwoordelijkheden van alle partijen wanneer het gaat om online gegevens en andere transacties waar minderjarigen bij betrokken zijn. Hetzelfde geldt voor het aanbod van diensten die aantrekkelijk zijn voor kinderen en jongeren. De instanties moeten in ieder geval overwegen om in staat gesteld te worden om een wettelijke minimum leeftijd te bepalen waarbij ouderlijke toestemming altijd vereist is in een online omgeving.
3. Producten en diensten voor volwassenen mogen niet geadverteerd worden op websites die voornamelijk gebruikt worden door kinderen en jongeren, of indien grote aantallen kinderen en jongeren regelmatig hiervan gebruik maken. Er moet een duidelijke definitie komen van wat een kinderwebsite is, en alle advertenties op dit soort websites moeten hierbij passen, of voldoen aan relevante wettelijke advertentienormen.
4. Verkopers mogen wetgeving betreffende de verkoop van aan leeftijdsbepalingen gebonden goederen en diensten, bijvoorbeeld alcohol, tabak, pornografie, gokken, wapens, niet mijden of ontwijken door ze op internet beschikbaar te stellen. Afdoende richtlijnen moeten opgesteld worden om de online verkoop van aan leeftijdsbepalingen gebonden goederen en diensten te regelen.

5. De overheid moet toezien op de ontwikkeling van online betalingsvormen die anoniem zijn, en derhalve niet alleen de illegale aankoop van leeftijdsbeperkte goederen en diensten mogelijk maken, maar ook de handel in illegaal materiaal, zoals bijvoorbeeld afbeeldingen van kindermisbruik

5.8 Betrokkenheid van mobiele internetproviders en locatiediensten

- 1 Mobiele Telefoon Bedrijven hebben een speciale verantwoordelijkheid voor kinderen en jongeren. Ze moeten garanderen dat alleen geschikte e-commerce activiteiten beschikbaar zijn voor minderjarigen die gebruik maken van hun netwerken. Alle diensten voor volwassenen moeten geplaatst worden achter een volwassenenbalk. Op locatie gebaseerde diensten moeten geclassificeerd worden als diensten voor volwassenen.
- 2 Fabrikanten van mobiele telefoons moeten een grotere rol accepteren in de voortdurende discussies over de veiligheid van kinderen op het internet, vooral wat betreft het ontwikkelen van veiligheidsfuncties die standaard werkzaam zijn, en direct geïntegreerd worden op de telefoons zelf. Ze moeten tevens het ontwikkelen van toestellen met een veel kleinere functieset overwegen en op deze manier een aantal risico's voor kinderen en jongeren die verbonden zijn met de meer geavanceerde modellen, vermijden.
- 3 Providers van wifi of andere vormen van externe internettoegang moeten de regels navolgen, zoals die recentelijk opgesteld zijn door een groot aantal mobiele telefoniebedrijven voor het beperken van de toegang tot sites voor volwassenen.
- 4 De nieuwe types locatiediensten en tracementechnologieën die nu op de markt komen, leveren nog meer uitdagingen op, niet alleen wat betreft de internetveiligheid van kinderen en jongeren, maar ook wat betreft de rechten van burgers en hun rechten op privacy. Om het gebruik in goede banen te leiden moeten duidelijke regels ter beveiliging ontwikkeld worden.

5.9 Navigeren door een interactieve en meeslepende wereld

- 1 Uitgevers van games en fabrikanten van hardware voor games en andere belanghebbende partijen in de virtuele wereld moeten gezamenlijk campagnes opstellen ter bevordering van het bewustzijn van digitaal burgerschap en digitale verantwoordelijkheden. Campagnes en acties gebaseerd op educatie door jongeren voor jongeren, de zogenaamde 'peer education' moeten vooral de prioriteit krijgen.
- 2 Het Pan-Europese Game Informatiesysteem (PEGI) en de PEGI online systemen moeten ontwikkeld worden voor een zo groot mogelijk aantal

landen. Er moet meer gedaan worden om bekendheid met beoordelingsystemen voor games bij ouders en kinderen en jongeren te bevorderen.

5.10 Sociale netwerksites veiliger maken

1. Sociale netwerksites moeten duidelijke en transparante regels hebben met betrekking tot internetveiligheid van kinderen, inclusief eenvoudig te gebruiken procedures voor het rapporteren aan de juiste instantie.
2. Sociale netwerksites moeten uitgerust zijn met toepassingen die hun in staat stellen om de inhoud van hun site, vooral afbeeldingen en video's, te controleren. Ze moeten tevens garanderen dat ze alle aan hun gerapporteerde informatie binnen een duidelijk aangegeven tijdspanne controleren.
3. Er moeten onafhankelijke instanties in het leven geroepen worden om te controleren en te rapporteren in hoeverre de sociale netwerksites zich ook houden aan de afgesproken regels.

5.11 Wettelijke barrières verwijderen

- 1 Er moet meer duidelijkheid komen omtrent de civiele en strafrechtelijke aansprakelijkheden van online service providers met betrekking tot inhoud die door gebruikers gegenereerd wordt en gehost op hun sites. Vooral overheden moeten druk uitoefenen voor een aanpassing van de E-Commerce Richtlijn, en gelijkwaardige "veilige haven" voorzieningen in andere jurisdicties. Op deze manier verwijderen ze belemmeringen voor bedrijven om hun eigen sites te bewaken uit angst om aansprakelijk te worden gesteld. Het principe moet zijn dat voor elke vorm van civiele of strafrechtelijke aansprakelijkheid, het altijd noodzakelijk is om aan te tonen dat het hosting bedrijf daadwerkelijk op de hoogte was van de illegale inhoud en vervolgens opzettelijk geen actie ondernam om dit te verwijderen of niet binnen een redelijke tijd reageerde.

5.12 NGO's ondersteunen bij beleidsvormingsprocessen

- 1 De gezamenlijke aanpak voor het opstellen van beleid is uiteindelijk afhankelijk van het feit of elke belanghebbende zowel de wil als de middelen heeft om deel te nemen. Vaak hebben veel NGO's wel de wil, maar niet de middelen om een optimale bijdrage te leveren. Daarom moeten we NGO's helpen hun capaciteiten te ontwikkelen zodat ze op constructieve wijze deel kunnen nemen aan de beleidsvormingsprocessen waarbij meerdere belanghebbenden betrokken zijn op nationaal en internationaal niveau.

2. Het vertrouwen van het publiek in zelfregulering als mechanisme voor beleidsvorming, zal alleen gehandhaafd blijven als overtuigend bewijs wordt geleverd van verbetering van de online veiligheid van het kind.

Bezoek voor meer informatie onze website of neem contact op met eNASCO.

W: www.enacso.eu

E: info@enacso.eu

eNASCOS leden (April 2010):

BELGIE

FRANKRIJK

OOSTENRIJK

NEDERLAND

DUITSLAND

IERLAND

HONGARIJE

ESTLAND

POLEN

VERENIGD KONINKRIJK

REPUBLIEK TSJECHIE

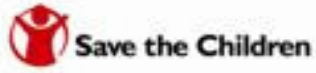
SPANJE

DENEMARKEN

FINLAND

ITALIE

ROEMENIË

Instituto de Apoio à Criança

PORTUGAL